

В результаті проведених досліджень встановлено, що при згодовуванні курчатам-бройлерам дослідного комбікорму жива маса курчат другої групи майже не відрізнялася, курчата були більш активними у порівнянні до контрольної. Середньодобові прирости становили 62-65 г, тоді як в першій 61-63 г.

Враховуючи мету наукових досліджень після закінчення дослідного періоду було проведено порівняння забійних показників, а також якісний склад тушок шляхом зважування різних частин.

Забійна маса дослідних тушок підвищилася несуттєво – на 50 г. Порівнюючи дещо зріс вихід грудних і стегнових м'язів відповідно на 18,1 г, або 3,03 % і 26,1 г або 5,3 %. Необхідно відмітити незначне зростання кісткової маси на 22,3г або 4,49%, проте спостерігається зниження маси внутрішнього жиру на 22,7 г або 4,77 % порівняно з контрольною групою.

Таким чином в результаті проведених досліджень встановлено, що у обох групах була майже однакова жива маса, проте від птиці дослідної групи було отримано в перерахунку на 25 тис. голів 993 кг приросту, або на 3,7 % більше у порівнянні до контрольної групи.

Отже проведені дослідження дають підставу стверджувати про позитивний ефект від використання пробіотичної добавки «EnzActive», яка виконує роль активатора процесів засвоєння поживних речовин корму в шлунково-кишковому тракті.

УДК 351.779:637.11

ДОЇННЯ КОРІВ ТА ДОГЛЯД ЗА ВИМ'ЯМ

Анна ГОНЧАР, здобувач вищої освіти 3-го курсу освітнього ступеня «Бакалавр» факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології, спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»

Науковий керівник – **Алла БОНДАР**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ветеринарної медицини та гігієни

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

E-mail: aobondar@mnau.edu.ua

Відсутність належного догляду за коровою, особливо за її вименем, обернеться серйозними проблемами для здоров'я та продуктивності тварини, а також зниженням рентабельності тваринницького господарства загалом. А гігієна доїння корів та догляд за вименем будуть якіснішими, якщо використовуються сучасні інструменти, обладнання та матеріали для цього. Гігієна доїння корів є невід'ємною складовою успішного функціонування тваринницького господарства. Забезпечення оптимальних умов для доїння корів не тільки забезпечує здоров'я та комфорт тварин, але і має безпосередній вплив на виробництво якісного молока. Доїння – це процес отримання молока від сільськогосподарських тварин. Утримання вимені корів у чистоті – це не просто елемент естетики. Від дотримання цієї норми залежить якість

одержуваного молока, здоров'я тварини та її продуктивність. І це далеко не всі причини, чому настільки важлива гігієна доїння корів та догляд за вименем. У зв'язку з цим дослідження багатьох вчених спрямовані на пошуки основних переваг ефективності гігієни доїння корів та догляд за вименем, якість молокопродуктів [1-4].

Серед способів доїння корів відзначаємо у переносні доїльні бідони при прив'язному утриманні тварин. Агрегат індивідуального доїння корів призначений для доїння корів при прив'язному утриманні в особистих фермерських господарствах і на невеликих фермах, розрахованих на 10-15 корів, де не можна використовувати більш потужні і продуктивні агрегати з доїнням у молокопроводі.

Неналежне ставлення до забезпечення вимог обробки молочної залози корови до і після доїння спеціальними засобами, а ще гірше – повне нехтування цією процедурою збільшує захворюваність вимені маститом. Тому після доїння вим'я корів витирають чистим сухим рушником, а дійки змазують антисептичною емульсією, наприклад – однохлористим йодом.

Доїльна установка з молокопроводом призначена для машинного доїння корів при їх прив'язному утриманні, відбувається транспортування видоєного молока по молокопроводу в приміщення молочної кімнати. Необхідно, щоб у корівнику було встановлено стійлове обладнання або спеціальні опори з кронштейнами. Крім корівника, також необхідні приміщення вакуумнасосної, молочної та ємкості для охолодження молока. Для поліпшення якості обробки вим'я після доїння використовують різні мийні і дезинфікуючі розчини (1%-ний розчин хлораміну; 0,5%-ний розчин дезмолу та ін.).

Процес доїння корів при безприв'язному способі утриманні проходить у доїльних залах типу «Карусель», «Ялинка», «Тандем», «Паралель» та інші. Устаткування доїльного залу включає молочні пости, систему управління процесом доїння, промивки, вакуумну установку і молокоприймач.

Роботизована система доїння корів розроблена таким чином, щоб тварина із задоволенням її відвідувала. Тварини починають звикати до роботизованого доїння вже протягом першого тижня. Робот-дояр володіє більш високою надійністю і пред'являє менше вимог до технічного обслуговування порівняно з пневматичними системами, працює швидко і тихо. Робот видає порцію концкормів індивідуально кожній тварині, з врахуванням її продуктивності, а спеціальна рука-маніпулятор за допомогою камер проводить обробку вим'я, механічне очищення (спеціально розроблені щітки для механічного очищення шкіри обертаються у різні сторони, чудово виконують миття та одночасно проводять масаж вим'я). Транспортування молока відбувається завдяки особливому насосу, що не руйнує структуру молока, зберігаючи його найвищу якість. Молоко надходить в танк-охолоджувач [1].

Доїння корів – це один з найважливіших елементів технологічній лінії виробництва молока. На частку цього процесу припадає близько 40-45 % загальних витрат праці на молочних фермах. Поряд з годівлею істотний вплив на молочну продуктивність корів надає техніка і організація доїння. Численні експериментальні дані показують, що доїння не можна розглядати тільки як

технічний прийом видалення накопиченого у вим'я молока. Воно впливає на фізіологію корови і сприяє розвитку молочної продуктивності. Незалежно від способу доїння необхідно дотримуватись загальних зоогігієнічних та ветеринарно-санітарних вимог. Для забезпечення здоров'я молочної залози корови та нормативних показників якості молока, слід приділяти особливу увагу гігієні вимені, яка полягає в його обробці до та після доїння спеціально призначеними засобами.

Список використаних джерел

1. Бондар А. О., Поручник М. М., Тарасенко Л. О., Рудь В.О. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навчальний посібник. Миколаїв: МНАУ, 2018. 179 с.
2. Основи технологічного процесу доїння / Штандера А. Ю. 2020. URL: <https://smf.org.ua/wp-content/uploads/2020/04/Tekhnolohiia-doinnia-17.06.19.pdf>
3. Технологія доїння корів у доїльних залах / Довідник ветеринара. URL: <https://uvt.com.ua/tekhnolohiia-doinnia-koriv-u-doilnykh-zalakh/>
4. Роботизована доїльна система Lely Astronaut A4 / TRACTORIST.UA. URL: <https://traktorist.ua/technologies/664-robotizovana-doyilna-sistema-lely-astronaut-a4> (дата оновлення: 04.09.2023 р.)

УДК 351.779:636.083.42

ГІГІЄНА ДОГЛЯДУ ЗА КІНЦІВКАМИ, КОПИТАМИ ТВАРИН

Яна ВОЙДЕНКО, здобувачка вищої освіти 6-го курсу освітнього ступеня «Магістр» факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології, спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Науковий керівник – **Алла БОНДАР**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ветеринарної медицини та гігієни

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

E-mail: aobondar@mnau.edu.ua

Від стану кінцівок тварини багато в чому залежить здоров'я її організму. У великої рогатої худоби важливо забезпечити ще й належний догляд за копитами. Корови особливо вразливі в цьому плані. Адже проблеми з копитами призводять до значного зниження їхньої продуктивності.

Для загальної профілактики захворювань копит у великої рогатої худоби в тих господарствах, де ці захворювання реєструються часто, необхідно обладнувати спеціальні бетоновані ванни, які заповнюють 10 % розчином мідного купоросу на глибину 10-12 см. Звичайно їх розміщують перед входом у доїльні зали в усю ширину проходу на довжину 4-6 м. Через них пропускають тварин 1-2 рази на два дні або щоденно протягом кількох днів. Для профілактики захворювань копит ефективні формалінові ванни, в тому числі для великої рогатої худоби. Для ванн використовують 5 % розчин формальдегіду. Він посилює захисні властивості рогової капсули у зв'язку із тим, що молекули формаліну прикріплюються до амінокислот білкового ланцюга креатинів, чим зміцнюють копитний ріг. Крім того, формалін виявляє